

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: ANALÝZA ZMĚN POSTAVENÍ FINANČNÍCH CENTER V HIERARCHII FINANČNÍCH CENTER EVROPY MEZI LETY 2005-2012

Autor práce: Tereza Hejnová

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Cíl práce si autorka definovala jako „*identifikovat hierarchii evropských finančních center a změny, které v této hierarchii působením globální finanční krize nastaly*“. K jeho dosažení postupovala od začátku práce velmi logicky a strukturovaně, kde v teoretické části postupně rozvíjela známé skutečnosti z oblasti světových center doplněných o detaily k finančním centrům, čímž si připravila dostatečný teoretický základ k analytické části práce. Druhá část teoretické části byla zaměřena na finanční krize, kde autorka popisovala finanční krize jednak dle teoretické definice, tak i na příkladech z historie, včetně poslední finanční krize z roku 2008. Ovšem, vzhledem k vymezení cíle práce, jsem v této části postrádal výraznější zaměření právě na krizi z roku 2008. Aby bylo totiž možno, korektně „odpovědět“ na otázku vycházející z definovaného cíle („*identifikovat změny v hierarchii evropských finančních center způsobené globální finanční krizí*“) je potřeba detailně pochopit, jaký měla krize dopad na finanční centra a vzhledem k tomu, že autorka finanční centra analyzuje na základě vývoje bank v těchto centrech, tak jaký byl vliv na banky. Zde hrají roli rozhodnutí a kroky jednotlivých centrálních bank (ECB, BOE případně i ČNB atd.), fiskální politika jednotlivých států a třeba i velikost jednotlivých bank (nutnosti držet vyšší kapitál pro systémově důležité instituce). Všechny tyto kroky mohly a také ovlivnily různě vývoj v jednotlivých finančních centrech, dle zrovna toho, jaké kroky byly přijaty autoritami v dané oblasti. Rozbor těchto jednotlivých operací a jejich dopadů na jednotlivá finanční centra v Evropě (případně skupiny finančních center dle řádovostní úrovně) mi v teoretické/metodické části velmi chyběl a fungovalo by to jako hezký přechod z teoretické do analytické části.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Autorka pracovala s širokým spektrem relevantní české i zahraniční literatury, s odpovídajícími odkazy v rámci teoretické části práce.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Zvolené zdroje dat hodnotím jako korektní a dostatečně kvalitní. Zvolená sledovaná období plně odpovídají zvolenému cíli práce, jsou dostatečně dlouhá i správně rozčleněná. Trochu mě mrzí, že autorka neuvedla, jaké všechny (uvádí že jich bylo 6) ukazatele byly dostupné pro zvolený vzorek bank ve všech sledovaných obdobích. Závěrem si totiž vybrala jen 2 ukazatele a bylo by dobré vědět, jaké ukazatele nevyužila a proč (mohly by pomoci třeba s detailnější interpretací zjištěného vývoje ze dvou zvolených ukazatelů). Navíc i v případě chybějících hodnot by se daly ukazatele použít pro

detailnější interpretaci vývoje, zjištěného ze zvolených ukazatelů. Jednak z ukazatelů, které jsou již uvedeny v The Banker by si bylo možno dopočítat nějaké vlastní, nejlépe asi relativní ukazatele a navíc chybějící údaje v některých letech se dají obejít průměrováním za jednotlivá ze 3 období a interpretovat vývoj mezi 1.;2. a 3. obdobím (tedy nutnost mít minimálně 1 údaj v každém z období). V závěru totiž zvolení pouze ukazatelů Celkových aktiv a Zisku před zdaněním, nevidím jako zcela šťastné, jelikož v obou případech se jedná o absolutní ukazatele. Celková aktiva byla správně zvolena pro určení velikosti bank v daném finančním centru, ovšem by bylo velmi zajímavé sledovat i to, jak se vyvíjela struktura aktiv jednotlivých center dle hierarchie i lokace ve sledovaných obdobích. Čistý zisk před zdaněním využitý izolovaně trpí problémem toho, že se jedná o absolutní ukazatel, tedy neříká nám, jak efektivně bylo zisku dosaženo, ale pouze, že bylo dosaženo. Dle mého názoru by bylo vhodnější sledovat některý z ukazatelů rentability (výzkumná otázka č.2, potažmo 3). Vzhledem k využití Celkových aktiv se nabízí minimálně využití ROA, jelikož pro něj data byla dostupná, ovšem rozhodně, pokud by to bylo možné, bych zařadil i sledování ROE (ROE je součástí ROA spolu s finanční pákou, tedy rázem bych měl podstatně detailnější informaci), jakožto pro banky/akcionáře bank jeden z nejdůležitějších ukazatelů ziskovosti (na základě kterého činí akcionáři i svá rozhodnutí). Tím bych mohl zjistit vývoj „zajímavosti“ jednotlivých finančních center pro investory/akcionáře, tedy i predikovat potenciální vzestupy jednotlivých center v budoucnu z důvodů vyšší ochoty investorů/akcionářů investovat do tamních bank z důvodů lepší návratnosti a zároveň bych i viděl, jaká finanční centra vyšla z krize silnější (s lepší efektivitou dosahování zisku).

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

V analytické části vnímám nedostatečně využitý její potenciál, kdy autorka korektně analyzuje jednotlivé výzkumné otázky, ovšem interpretace výsledků se skládá z prostého výčtu zjištěných hodnot s určitými domněnkami, proč byl vývoj jaký byl, bez snahy hlouběji porozumět vývoji a tím i lépe pochopit co se v jednotlivých finančních centrech skutečně dělo. Takto totiž vím, že se pořadí finančních center dle velikosti změnilo, ale nevím proč (kupříkladu v práci je uvedeno, že u bank Reykjavíku byl zaznamenán největší pokles v objemu aktiv, ale už není vysvětleno, že to bylo tím, že Islandské banky byly krizí výrazně zasaženy kvůli úvěrové expanzi krytých krátkodobými pasivy, které při oslabení ISK/EUR vyústilo v kolaps největších bank a jejich převzetí státem a následně téměř v bankrot Islandu). Toto je propojeno i s mojí výtkou k teoretické části a vztahuje se ke všem výzkumným otázkám. Dle mě je totiž velmi důležité porozumět tomu, proč se věci dějí/děly, jinak je pro mě využití naměřených hodnot (třeba pro další analýzu) velmi omezeno.

Závěry práce (*odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.*)

Odpovědi na výzkumné otázky jsou výstižně popsány plně v kontextu s předchozí analýzou. Zde bych opět jen zmínil chybějící detailnější interpretaci závěrů, tedy proč jsou závěry takové jaké jsou. Autorka v závěrech i správně naznačila, další možnosti pokračování výzkumu na základě poznatků z této práce.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

Grafy i tabulky byly v odpovídající míře a dostatečně přehledné. Délka práce byla přiměřená, i přesto bych ale uvítal rozšíření analytické části.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (vč. přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

U celkového hodnocení této práce je potřeba přihlédnout k tomu, že se nejedná o práci studentky ekonomické univerzity a přesto si zvolila téma se značným přesahem do oblasti ekonomie. Analýza vývoje bankovního odvětví v prostředí finanční krize spolu se současnými změnami měnové a fiskální politiky jednotlivých regulátorů a států je poměrně komplexní problematika vyžadující znalosti všech zmíněných aspektů ke správné interpretaci vývoje. Z tohoto pohledu hodnotím práci jako úspěšně zvládnutou, kdy autorka splnila cíl, který si v úvodu stanovila, ačkoliv nemohu nezmínit z mého pohledu lehce povrchní analytickou část. Avšak prokázala schopnost orientovat se v české i zahraniční odborné literatuře a čerpat z ní relevantní informace pro tvorbu základů svého výzkumu. Teoretická část byla psána velmi srozumitelně s logickými návaznostmi do analytické části, jejíž zjištění byla následně výstižně shrnuta v závěru práce. Umím si představit, že autorka tuto práci může využít pro svůj další výzkum finančních center, zde bych ale doporučil snahu o detailnější interpretaci zjištění, aby závěry byly lépe dále využitelné.

Předloženou práci **doporučuji** / **nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

Co by měla Praha udělat, aby se v horizontu následujících 10 let posunula v hierarchii finančních center Evropy o řád výš?

Kdyby nyní nastala opět světová finanční krize, která finanční centra by dle Vás nejvíce získala, a která by naopak nejvíce ztratila a proč?

Datum: 30.8.2016

Autor posudku: Hynek Rada

Podpis: